

نظر به اینکه همه ساله تعداد کثیری از حقوق بگیران بواسطه متغیر بودن میزان معافیت این منبع مالیاتی با ابهام و اشکال مواجه می باشند از اینرو در این بررسی بمنظور شفاف سازی و آگاهی هر چه بیشتر حقوق بگیران تلاش می شود ضمن آشنایی با مشمولین مالیات بر درآمد حقوق به سایر تکالیف و نیز میزان معافیت مالیاتی آنان اشاره گردد.

با ملاحظه و بررسی قانون مالیاتهای مستقیم مشاهده می شود که فصل سوم از باب سوم قانون مذکور به مالیات بر درآمد حقوق و تکالیف آنان اختصاص یافته است که شامل (۱۱) ماده و (۴) تبصره می گردد. به استناد ماده (۸۲) قانون مالیاتها، درآمدی که شخص حقیقی در خدمت شخص دیگر (اعم از حقیقی یا حقوقی) در قبال تسلیم نیروی کار خود بابت اشتغال در ایران بر حسب مدت یا کار انجام یافته بطور نقد یا غیرنقد تحصیل می کند مشمول مالیات بر درآمد حقوق می گردد.

ماده (۸۳) قانون مذکور، درآمد مشمول مالیات حقوق را بقرار ذیل تعیین می نماید. معافیهای مزایای مربوط به شغل حقوق (مقرر) - (اعم از مستمر و یا غیرمستمر + (مقرری یا مزد یا حقوق اصلی) = درآمد مشمول مالیات حقوق شایان گفتن است که میزان معافیت مالیات حقوق همه ساله با توجه به اوضاع اقتصادی همچون تورم و سایر عوامل در حال تغییر بوده، بطوریکه قانونگذار برای سال جاری میزان این معافیت را ۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال در سال تعیین نموده که برای هر ماه ۱۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می باشد. از اینرو با توجه به قانون بودجه سال ۱۳۹۳ حقوق ماهانه زیر یک میلیون تومان معاف از مالیات بوده و افرادی که حقوق آنان بین یک تا هفت میلیون تومان می باشد باید با مآخذ ده درصد (۱۰٪) مالیات پرداخت نمایند.

ضمن آنکه حقوق مازاد بر هفت میلیون تومان با مآخذ بیست درصد (۲۰٪) ملاک مالیات حقوق قرار می گیرد. بموجب ماده (۸۶) قانون مذکور، پرداخت کنندگان حقوق هنگام هر پرداخت یا تخصیص آن مکلف اند مالیات متعلق را محاسبه و کسر و ظرف سی روز ضمن تسلیم فهرستی متضمن نام و نشانی دریافت کنندگان حقوق و میزان آن به اداره امور مالیاتی محل پرداخت و در ماههای بعد فقط تغییرات را صورت دهند.

چنانچه حقوق بگیران بابت مالیات بر درآمد حقوق مالیات اضافی پرداخت نموده باشند بموجب ماده (۸۷) قانون، اضافه پرداختی مذکور قابل استرداد می باشد، مشروط بر آنکه بعد از انقضای تیرماه سال بعد تا آخر آن سال با درخواست کتبی حقوق بگیران از اداره امور مالیاتی محل سکونت مورد مطالبه قرار گیرد.

اداره امور مالیاتی مذکور نیز موظف است ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست، رسیدگی های لازم را معمول و در صورت احراز اضافه پرداختی و نداشتن بدهی قطعی دیگر در آن اداره امور مالیاتی نسبت به استرداد اضافه پرداختی از محل وصولی های جاری اقدام نماید. در ذیل به اهم موارد درآمدهای حقوق که از پرداخت مالیات معاف می باشند اشاره می گردد. - حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری و پایان خدمت و خسارت اخراج و بازخرید خدمت و وظیفه یا مستمری پرداختی به وراثت و حق سنوات و حقوق ایام مرخصی استفاده نشده که در موقع بازنشستگی یا از کارافتادگی به حقوق بگیر پرداخت می شود.

- هزینه سفر و فوق المعاده مسافرت مربوط به شغل

- مسکن واگذاری در محل کارگاه یا خانه های ارزان قیمت سازمانی در خارج از محل کارگاه یا کارخانه برای استفاده کارگران

- وجوه حاصل از بیمه بابت جبران خسارت بدنی و معالجه و امثال آن

- عیدی سالانه یا پاداش آخر سال جمعاً معادل یک دوازدهم میزان معافیت های مالیاتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیاتها

- خانه های سازمانی که با اجازه قانونی و یا آیین نامه های خاص در اختیار ماموران کشوری گذارده می شود.

- وجوهی که کارفرما بابت هزینه معالجه کارکنان خود یا افراد تحت تکفل آنها مستقیماً یا به وسیله حقوق بگیر به پزشک یا بیمارستان به استناد اسناد و مدارک مثبت پرداخت کند.

مزایای غیرنقدی پرداختی به کارکنان حداکثر معادل دو دوازدهم معافیت موضوع ماده (۸۴) قانون مالیاتها

- درآمد حقوق پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نظامی و انتظامی، مشمولان قانون استخدامی وزارت اطلاعات و جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و آزادگان ضمناً بموجب ماده (۹۲) قانون مالیاتها پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات حقوق کارکنان شاغل در مناطق کمتر توسعه یافته بخشوده می شود.

لازم به توضیح است پرداخت هایی که از طرف غیر از پرداخت کنندگان مقرری مزد و حقوق اصلی به عمل می آید پرداخت کنندگان این قبیل وجوه مکلفند هنگام هر پرداخت مالیات متعلق را بدون در نظر گرفتن معافیت مقرر قانونی محاسبه و پرداخت نمایند.